

Materiały online dla nauczycieli i uczniów

Witamy na stronie zawierającej materiały online dla nauczycieli i uczniów, opracowane i zredagowane przez zespół ds. edukacyjnych Domu Historii Europejskiej.

Znaleźć tu można pomysły na połączenie nauczania historii Europy z problemami współczesnego świata. Opracowaliśmy te materiały edukacyjne w nawiązaniu do narracji ekspozycji stałej Domu Historii Europejskiej. Z wykorzystaniem tych materiałów można w klasie, w domu lub w innym otoczeniu edukacyjnym przeanalizować kilka ważnych tematów równie istotnych dla nas dzisiaj, jak dla Europejczyków w przeszłości. Zasoby powiązane z tymi tematami obejrzeć można również na miejscu, odwiedzając muzeum Domu Historii Europejskiej.

Grupy wiekowe

Materiały edukacyjne opracowano w przystępnej i otwartej formie, dzięki czemu nauczyciel może je dostosować i wykorzystać ich treść stosownie do potrzeb uczniów. Przyjęte przez nas podejście tematyczne oznacza, że nauczyciel może sięgać do przygotowanych materiałów, dowolnie wybierając elementy nadające do wykorzystania w szkołach podstawowych, średnich i wyższych.

Przyjęte podejście dydaktyczne

Opracowaliśmy materiały dotyczące zagadnień występujących we wszystkich programach nauczania w całej Europie. Nauczyciele i wychowawcy na wiele różnych sposobów dobierają treści i metody nauczania. Dlatego nasze materiały mają strukturę tematyczną, a nie chronologiczną, przyjęto w nich ponadnarodową, a nie narodową perspektywę, umożliwiono też swobodne przechodzenie od jednej epoki do drugiej, co pozwala na porównywanie i zestawianie różnych sytuacji. Co istotne, we wszystkich materiałach zadajemy wiele pytań i zachęcamy nauczycieli, żeby także stawiali uczniom pytania. Naszym głównym celem jest rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia i kluczowych kompetencji u osób korzystających z naszych materiałów.

Materiały te sprzyjają podnoszeniu kluczowych kompetencji – wiedzy, umiejętności i postaw – uznawanych za niezbędne z punktu widzenia rozwoju osobistego, integracji społecznej, aktywnego obywatelstwa i zatrudnienia.

Dokument referencyjny: [Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/962/WE](#) z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2006).

Więcej informacji na ten temat znaleźć można w dokumencie PDF

Materiały dydaktyczne – zakładane efekty nauczania.

Tematy

Granice i mosty – migracja

Migracja to paląca sprawa w dzisiejszej Europie. Dlaczego? Obserwujemy dziś masowe przepływy ludności, co ilustrują różnorodne zjawiska, od ofiar śmiertelnych wśród osób próbujących dostać się do Unii Europejskiej przez Morze Śródziemne po tzw. drenaż mózgow w samej Europie. W materiałach na ten temat analizujemy niektóre spośród przyczyn migracji i próbujemy lepiej zrozumieć dzisiejsze dobrowolne i wymuszone przepływy ludności w świetle przykładów z historii Europy.

Jak myślisz, kim jesteś? – Tożsamość

Jak określamy swoją tożsamość? Jakie cechy mogą się na nią składać? Tożsamość stale się zmienia i ewoluuje, dlatego zmieniać może się również nasze spojrzenie na to, kim jesteśmy i kim są inni ludzie. W materiałach na ten temat przyglądamy się wieloaspektowej naturze tożsamości, postępując się przykładami z przeszłości i z teraźniejszości, co skłania do zastanowienia nad znaczeniem tożsamości europejskiej w XXI w.

Jastrzębie i gołębie – Konflikt

Wiele przyczyn może doprowadzić do konfrontacji między pojedynczymi osobami lub grupami ludzi. Jednocześnie nie wszystko możemy osiągnąć sami, bez udziału innych. W materiałach na ten temat badamy dynamikę wojny i pokoju na podstawie wzorów interakcji, np. między zwycięzcami i pokonanymi, pacyfistami i podżegaczami. Podkreślamy, że dzisiejsza Europa ukształtowała się w dużym stopniu jako wypadkowa zarówno historii wojny, okupacji i destrukcji, jak i historii solidarności, negocjacji i pojednania.

Równe traktowanie? – Prawa człowieka

W materiałach na ten temat analizujemy niektóre spośród najistotniejszych kategorii szeroko rozumianych praw człowieka oraz oceniamy związki i sprzeczności między prawami a obowiązkami. Współczesne i historyczne przykłady z Europy i ze świata prowadzą uczniów przez tę problematykę, zmuszając do zastanowienia nad własną postawą wobec skomplikowanych etycznie sytuacji. Rozważane kwestie to poszanowanie praw innych ludzi, konflikt między praktykami kulturowymi a prawami człowieka, a także pytanie o to, czy w niektórych okolicznościach można usprawiedliwić odebranie ludziom ich praw.

Potęga komunikacji – technologie informacyjne

Przetwarzanie danych w chmurze, piractwo internetowe czy afera WikiLeaks należą do ważnych elementów XXI wieku – wieku informacji. W ostatnich latach technologie komunikacyjne gruntownie zmieniły sferę publiczną i prywatną w Europie; w gruncie rzeczy jest to jednak ciąg dalszy dłuższej historii rozwoju technologicznego, nierozzerwalnie związanego z naszym kontynentem. W materiałach na ten temat zastanawiamy się, jak przez ostatnie 150 lat stare i nowe technologie pozytywnie i negatywnie wpłynęły na życie Europejczyków.

Jak korzystać z przygotowanych materiałów

Na każdy temat składają się następujące elementy:

1. **Wprowadzenie:** Ogólny opis struktury tematu, a także zamierzonego przekazu.
2. **Sekcja:** Każdy temat podzielono na trzy sekcje, z których każda dotyczy innych aspektów omawianej problematyki. Nad każdą sekcją można pracować niezależnie od pozostałych.
3. **Wskazówki dla nauczyciela:** Wskazówki przygotowano dla każdej z trzech sekcji składających się na dany temat. Obejmują one ćwiczenia z całą klasą i pracę w grupach i odsyłają do konkretnych materiałów z danego tematu (zob. pkt 4 poniżej). Przez ćwiczenia z całą klasą rozumiemy zajęcia prowadzone przez nauczyciela przed całą klasą. Przez pracę w grupach rozumiemy zadania wykonywane przez uczniów w grupach pracujących z danymi materiałami. W niektóre komentarze wbudowano nagrania wideo lub audio, które można odtworzyć w klasie, klikając po prostu na odpowiednie zrzuty ekranu. Podaliśmy orientacyjny czas realizacji ćwiczeń. Nauczyciel może jednak dowolnie wybierać ćwiczenia, które uzna za najlepiej dostosowane do potrzeb klasy.
4. **Materiały:** Dokumenty te można rozdać uczniom. Obejmują one pierwotne i wtórne historyczne materiały źródłowe, w niektórych przypadkach w języku oryginału, a także współczesne teksty lub obrazy. Niektóre materiały odnoszą się do drażliwych problemów historycznych i współczesnych, dlatego zalecamy rozwagę przy wykorzystaniu ich do pracy w grupach.
5. **Transkrypcja filmów i materiałów audio:** W przypadku filmów i nagrań audio umieszczonych we wskazówkach dla nauczyciela i materiałach dydaktycznych w razie potrzeby przygotowaliśmy transkrypcję w 24 językach. Ponieważ nagrania wideo odsyłają do źródeł zewnętrznych, zalecamy zachowanie ostrożności przy wykorzystaniu ich w klasie.